Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana) (jud. Alina Gorceac)
*Dosarul nr. 21r-1877/22*
1-22001819-02-21r-28102022

D E C I Z I E

23 aprilie 2024 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componența:
Președintele ședinței de judecată Silvia Cecan
Judecătorii Liubovi Brînza și Ecaterina Palanciuc

examinînd în ordine de recurs*, fără participarea părţilor*, recursul avocatului Grecu Denis în interesele condamnatului *****, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022, prin care a fost respinsă cererea de revizuire depuse de către avocatul Grecu Denis în interesele condamnatului ***** a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 11.02.2019 privind admiterea demersului Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate, *****, născut la *****, de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoarea în instituţiile penitenciare din Republica Moldova,

*Termenul de examinare a cauzei:*

*Prima instanță: 05.01.2022 – 12.08.2022;*

*Instanța de recurs: 28.10.2022; 12.01.2024 – 23.04.2024;*

*Procedura de comunicarea părților la proces a fost legal respectată.*

Asupra recursului avocatului Grecu Denis în interesele condamnatului *****, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022, în baza materialelor din dosar și a argumentelor prezentate, Colegiul penal –

c o n s t a t ă :

În data de 31 decembrie 2021, la Judecătoria Chişinău (sediul Ciocana), a parvenit cererea înaintată de către avocatul Denis Grecu, în interesele lui *****, prin care solicită revizuirea încheierii Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 11.02.2019.

În motivarea cererii de revizuire se invocă, că prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 11.02.2019, menţinută prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 19.05.2020, a fost admis demersul Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate, *****, născut la *****, de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoarea în instituţiile penitenciare din Republica Moldova, cu aplicarea procedurii de continuare a executării sentinţei, după cum urmează:

în cazul acceptării transferului de către organele competente ale statului de condamnare, ci-l considera pe *****, condamnat prin sentinţa Judecătoriei or. Starii Oscol, regiunea Belgorod, Federaţia Rusă din 09 noiembrie 2017, în baza art.27, 217[1] alin.(4) lit. d) din Codul penal al Republicii Moldova, cu aplicarea art.81 alin.(2) din Codul penal al Republicii Moldova la 11 (unsprezece) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu calcularea termenului ispăşirii pedepsei cu închisoarea începând cu data de 09 noiembrie 2017, cu includerea perioadei aflării sub arest preventiv începând cu data de 17 aprilie 2016până la data de 08 noiembrie 2017.

În data de 15.09.2021, avocatul Denis Grecu a depus în interesele condamnatului *****, cerere cu privire la aplicarea retroactivă a prevederilor art.70 alin.(3[1]) Cod Penal, care a fost publicat la 20.10.2017, în Monitorul Oficial nr.364-370, intrat în vigoare la 20.12.2017, precum şi reducerea termenului de pedeapsă cu 1/3, pe motiv că la momentul comiterii infracţiunii (15.04.2016) pentru care a fost condamnat *****, acesta avea împlinită vârsta de 20 ani și 4 luni.

Prin încheierea Judecătoriei Cimişlia (sediul Leova) din 03.11.2021 cerere depusă de avocat a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curţii de Apel Comrat din 27.12.2021 s-a respins recursul declarat şi s-a menţinut fără modificări încheierea Judecătoriei Cimişlia, sediul Leova din 03.11.2021.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022, cererea înaintată de către avocatul Denis Grecu, care acţionează în interesele lui *****, privind revizuirea încheierii Judecătoriei Chişinău sediul Buiucani din 11.02.2019 a fost respins ca fiind neîntemeiată.

*În data de 26.08.2022, nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, avocatul Grecu Denis, ce acționează în interesele condamnatului* ***** a declarat recurs, solicitând casarea încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022 cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cauza dată să fie remisă cauza la rejudecare.

În motivarea cererii de recurs, apărătorul a indicat faptul că articolul 10 alin.(1) Cod penal prevede că, legea penală care înlătură caracterul infracţional al faptei, care uşurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situaţia persoanei ce a comis infracţiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârşit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

La fel, potrivit art.10[1] alin. (1) Cod Penal, dacă, după rămânerea definitivă a hotărârii de condamnare şi până la executarea completă a pedepsei privative de libertate, a muncii neremunerate în folosul comunităţii sau a amenzii, a intervenit o lege care prevede unul din aceste tipuri de pedeapsă, dar cu un maxim mai mic, sancţiunea aplicată se reduce la acest maxim dacă depăşeşte maximul prevăzut de legea nouă pentru infracţiunea săvârşită, iar conform alin.(7), În cazul în care, în temeiul efectului retroactiv al legii penale, se impune recalificarea faptei stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă, instanţa de judecată, soluţionând chestiunea privind executarea hotărârii

respective, va recalifica fapta şi va aplica pedeapsa prin fixarea maximului sancţiunii prevăzute de legea penală mai favorabilă condamnatului, dacă pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă este mai mare decât maximul prevăzut de legea penală nouă, sau va menţine pedeapsa stabilită prin hotărârea irevocabilă.

În consecinţă, asupra persoanelor care execută pedeapsa intervine retroactivitatea de revizie, adică aplicarea legii penale mai blânde.

Prin Legea RM, nr.163 din 20.07.2017, a fost introdus alin.($3^1$) în art.70 Cod Penal, care stipulează că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârşit o infracţiune, la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei cu închisoarea se reduce cu o treime. În cazul în care instanţa, ţinând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei, în limitele generale, se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvârşită. Necesitatea aplicării pedepsei, în limitele generale, urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată.

Prin aceiaşi lege a fost modificat şi art.79 Cod Penal (Aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege), fiind completat aliniatul (1) cu textul: „Săvârşirea infracţiunii de către persoanele care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani poate fi apreciată de către instanţa de judecată drept circumstanţă excepţională”. şi, totodată, articol a fost completat cu alineatul ($1^1$) cu următorul cuprins: „ ($1^1$) Poate fi considerată excepţională atât o circumstanţă atenuantă, cât şi un cumul de asemenea circumstanţe legate de situaţiile menţionate la alin.(1). ”

Finalitatea urmărită de legiuitor constă în ameliorarea severităţii pedepsei aplicabile categoriei de făptuitori vizaţi, la toate fazele procesului penal - atât la examinarea cauzei, cât şi la executarea pedepsei.

Principiul umanismului, în accepţiunea sa actuală, a devenit unul dintre pilonii de bază ai dreptului penal, astfel, întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societăţii, drepturile şi libertăţile acesteia.

Unul dintre principiile fundamentale, statuat la art. 7 al Convenţiei pentru apărarea Drepturilor Omului şi Libertăţilor Fundamentale, este principiul „nulla poena sine lege”, care semnifică, printre altele, că nimeni nu poate fi condamnat pentru o acţiune sau o omisiune care, în momentul săvârşirii, nu constituia o infracţiune, potrivit dreptului naţional sau internaţional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă, decât cea aplicabilă în momentul săvârşirii infracţiunii.

Deci, dacă legea penală nouă permite ameliorarea situaţiei categoriei de condamnaţi vizaţi, este inacceptabil de a nu permite acestora să facă uz de norma ce le micşorează pedeapsa, or, retroactivitatea normelor de drept substanţial nu se pune în discuţie.

Aceste aspecte au fost elucidate în cauza Scoppola contra Italiei din 17.09.2009 - legea nouă, cu o sancţiune mai blândă trebuie aplicată retroactiv, chiar dacă a intrat în vigoare, după comiterea faptei, în cauza Gouarre Patte împotriva Andorrei din 12.01.2016 - în cazul în care un stat prevede expres, în legislaţia sa, principiul retroactivităţii legii penale mai favorabile, acesta trebuie să permită justiţiabililor săi să exercite acest drept, conform garanţiilor din Convenţie...

Apărătorul a mai atras atenția la indicaţiile reflectate în Decizia Colegiului Penal al Curţii Supreme de Justiţe, nr.4-lril-3/2020 din 17.12.2000, cu privire la examinare recursului în interesul legii declarat de Procurorul General privind soluţionarea neunitară, de către colegiile penale ale curţilor de avei a aplicării retroactivităţii legii penale mai blânde, în cazul condamnaţilor care au săvârşit infracţiunea, la vârsta cuprinsă între 18 si 21 de ani - art. 70 alin. ($3^1$), art.84 alin. (1) si art.85 alin. (1) Cod venal în raport cu prevederile art. 10 si 101 Cod penal. prin care s-a decis, în partea relevantă spetei: [...] 2. Reglementările art.70 alin.($3^1$) şi (4), art.84 alin. (1) şi art.85 alin.(l) Cod penal, modificate prin Legea nr.163 din 20 iulie 2017, în vigoare, din 20 decembrie 2017, au efect retroactiv, adică se extind asupra persoanelor respective, care au săvârşit faptele imputate până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale (art. 10 alin. (1) Cod penal, art. 469 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală).

În asemenea cazuri, urmează a fi aplicate întocmai şi în consecutivitatea de mai jos, regulile prescrise în: a) art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal - la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârşit infracţiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime.

Totodată, în virtutea art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal, în cazul în care instanţa, ţinând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei, în limitele generale, se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă, în limitele prevăzute de legea penală, pentru infracţiunea săvârşită. Necesitatea aplicării pedepsei, în limitele generale, urmează a fi argumentată de către instanţa de judecată.

Astfel, pedepsele reduse, stipulate în art. 70 alin. ($3^1$) şi (4), art. 84 alin. (1) şi art. 85 alin. (1) Cod penal, în vigoare, din 20 decembrie 2017, nu vor fi aplicate în cazul pedepselor individualizate, conform criteriilor generale (art. 75 Cod penal).

În conformitate cu art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

Participanții la proces, au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării citării participanților la proces, instanța conform art.447 alin.(1) Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

*Verificînd temeinicia şi legalitatea încheierii contestate, analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal* consideră că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 437 alin. (1), pct. 4) Cod de Procedură Penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

În conformitate cu art. 448 Cod de Procedură Penală, judecînd recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

În conformitate cu art. 449 alin. (1) pct. 1), lit. a) Cod de Procedură Penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă recursul este nefondat.

În conformitate cu art.469 alin. (1) pct.17[1] din Codul de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor.

În conformitate cu art. 458 Cod de procedură penală (în redacția legii la momentul emiterii încheierii), hotărârile judecătoreşti irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât şi cu privire la latura civilă. Dacă hotărârea judecătorească se referă la mai multe persoane sau mai multe infracţiuni, revizuirea se poate cere pentru oricare dintre fapte sau dintre făptuitori. Revizuirea poate fi cerută în cazurile în care: 1) s-a constatat, prin sentinţă penală irevocabilă, comiterea unei infracţiuni în timpul urmăririi penale sau în legătură cu judecarea cauzei; 2) s-au stabilit alte circumstanţe de care instanţa nu a avut cunoştinţă la emiterea hotărârii şi care, independent sau împreună cu circumstanţele stabilite anterior, dovedesc că cel condamnat este nevinovat ori a săvârşit o infracţiune mai puţin gravă sau mai gravă decât cea pentru care a fost condamnat sau dovedesc că cel achitat sau persoana cu privire la care s-a dispus încetarea procesului penal este vinovat/vinovată; 3) două sau mai multe hotărâri judecătoreşti irevocabile nu se pot concilia; 4) Curtea Constituţională a recunoscut drept neconstituţională prevederea legii aplicată în cauza respectivă. Dacă nu se poate da hotărâre din cauza că s-a împlinit termenul de prescripţie a incriminării sau s-a declarat un act de amnistie sau din cauza că unele persoane au fost graţiate, precum şi din cauza decesului învinuitului, circumstanţele prevăzute la alin.(3) pct. 1)-3) se stabilesc printr-o cercetare efectuată potrivit prevederilor art.443 şi 444.

Astfel, din materialele cauzei, Colegiul penal reține că, prin încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 11 februarie 2019, a fost admis demersul Ministrului Justiţiei al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate, *****, de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoarea în instituţiile penitenciare din Republica Moldova şi s-a acceptat transferul lui *****, condamnat prin sentinţa Judecătoriei or. Stării Oscal, regiunea Belgorod, Federaţia Rusă din 09 noiembrie 2017, pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute de art.30 alin.(3), art.228.1 alin.(4) lit. g) din Codul penal al Federaţiei Ruse, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în colonie cu regim riguros, cu calcularea termenului executării pedepsei începând cu data de 09 noiembrie 2017, cu includerea perioadei aflării sub arest preventiv începând cu data de 17 aprilie 2016 până la data de 08 noiembrie 2017. În cazul acceptării transferului de către organele competente ale statului de condamnare, a-l considera pe *****, condamnat prin sentinţa Judecătoriei or. Stării Oscal, regiunea Belgorod, Federaţia Rusă din 09 noiembrie 2017, în baza art.art.27, $217^1$ alin. (4) lit. d) Cod penal al Republicii Moldova, cu aplicarea art.81 alin.(3) Cod penal al Republicii Moldova la 11 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu calcularea termenului executării pedepsei începând cu data de 09 noiembrie 2017, cu includerea perioadei aflării sub arest preventiv începând cu data de 17 aprilie 2016 până la data de 08 noiembrie 2017.

Prin decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 mai 2020, a fost respins ca nefondat recursul şi recursul suplimentar declarat de către avocatul Oxana Ivanov şi cererea de recurs modificat a avocatului Grecu Radu în numele condamnatului ***** şi menţinută fără modificări încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 11 februarie 2019.

Prin încheierea Judecătoria Cimişlia, sediul Leova din 03 noiembrie 2021, menținută prin decizia Curţii de Apel Comrat din 27.12.2021, a fost respinsă cererea avocatului Grecu Denis ca fiind neîntemeiată, depusă în interesele condamnatului Şepeli Nicolai privind aplicarea față de acesta a prevederilor art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal RM, şi stabilirea unei pedepse mai blânde, în legătura cu adoptarea legii, ce are efect retroactiv.

În acest context, Colegiul penal relevă că, recurentul își exprimă dezacordul atît prin cererea de revizuire înaintată împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 11.02.2019, cât și prin recursul declarat împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 12.08.2022, privind neexaminarea posibilității aplicării în privința lui ***** a prevederilor art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal.

Cu referire la argumentele invocate de către apărător, Colegiul penal menționează faptul că prevederile art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal se aplică la individualizarea pedepsei față de condamnat, iar obiectul de examinare în speță fiind transferul persoanei pentru executarea pedepsei aplicate de către statul străin inițiat la demersul Ministrului Justiţiei al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate, *****, de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoarea în instituţiile penitenciare din Republica Moldova.

În acest context, Colegiul penal atestă că, instanța de fond just a respins ca neîntemeiat argumentul avocatului precum că, la momentul emiterii încheierii din 11

februarie 2019 nu s-a soluționat posibilitatea aplicării în privința condamnatului a prevederilor art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal, deoarece argumentul dat nu cade sub incidența art. 458 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală, respective nu poate servi drept temei de revizuire, astfel că argumentele invocate de către apărător în cererea de recurs urmează a fi respinse, iar argumentul dat a fost examinat prin încheierea Judecătoria Cimişlia, sediul Leova din 03 noiembrie 2021, menținută prin decizia Curţii de Apel Comrat din 27.12.2021, fiind respinsă cererea avocatului Grecu Denis ca fiind neîntemeiată, depusă în interesele condamnatului Şepeli Nicolai privind aplicarea față de acesta a prevederilor art. 70 alin. ($3^1$) Cod penal RM, şi stabilirea unei pedepse mai blânde, în legătura cu adoptarea legii, ce are efect retroactiv, *precum și prin* decizia Colegiului penal al Curţii de Apel Chişinău din 19 mai 2020, prin care s-a respins recursul şi recursul suplimentar declarat de către avocatul Oxana Ivanov şi cererea de recurs modificat a avocatului Grecu Radu în numele condamnatului *****, fiind menţinută fără modificări încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani) din 11 februarie 2019.

Subsidiar celor invocate, Colegiul penal reține că, prin decretul Președintelui Republicii Moldova din 01.04.2022 ***** Andrei a fost grațiat, fiind eliberat de pedeapsă cu perioada de probațiune, în partea neexecutată a pedepsei stabilite (f.d.26 vol.II).

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile
sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

În final, Colegiul penal atestă că recursul avocatului Grecu Denis în interesele condamnatului împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, din 12.08.2022, nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 din Codul de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, fiind indicat doar dezacordul cu hotărârea contestată, cerințele înaintate nefiind motivate prin careva argumente plauzibile, fapt ce constituie temei de respingere a cererii de recurs ca fiind nefondată, cu menținerea încheierii în cauză.

În asemenea circumstanțe, instanța de recurs conchide asupra temeiniciei încheierii primei instanțe, considerente pentru care, recursul declarat de avocatul Grecu Denis în interesele condamnatului *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022 urmează a fi respins ca nefondat.

În conformitate cu art. 447, art. 449 alin.(1) pct.1) lit.a) din Codul de procedură penală, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

d e c i d e**:**

Se respinge recursul declarat de către avocatul Grecu Denis în interesele condamnatului *****, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 12.08.2022, ca fiind nefondat.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău, (sediul Ciocana) din 12.08.2022, prin care a fost respinsă cererea de revizuire depuse de către avocatul Grecu Denis în interesele condamnatului ***** a încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani) din 11.02.2019 privind admiterea demersului Ministerului Justiţiei al Republicii Moldova privind transferul persoanei condamnate, *****, născut la *****, de un stat străin pentru continuarea executării pedepsei cu închisoarea în instituţiile penitenciare din Republica Moldova.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Silvia Cecan

Judecătorii: Liubovi Brînza

Ecaterina Palanciuc